

RAPORTUL CONDUCERII 2024

ORGANUL EXECUTIV
al S.A. "LOTERIA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI"

CUPRINS

1. INFORMAȚIE GENERALĂ DESPRE S.A. „LOTERIA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI”	2
2. INFORMAȚIE GENERALĂ DESPRE AFACEREA S.A. „LOTERIA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI”	2
3. OBIECTIVELE S.A. „LOTERIA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI”	3
4. OBIECTIVELE PROIECTULUI PPP ȘI BENEFICIILE PRECONIZATE.....	3
5. INDICATORI NON-FINANCIARI DE PERFORMANȚĂ	4
6. SITUAȚIA FINANCIARĂ ȘI INDICATORII DE PERFORMANȚĂ	5
6.1 Valoarea capitalului propriu	5
6.2 Valoarea de bilanț a unei acțiuni a Societății.....	5
6.3 Datoriile financiare, comerciale și calculate	6
6.4 Activele S.A. LNM.....	6
6.5 Viteza de rotație a activelor	6
6.6 Rezultate financiare	7
7. CONTRIBUȚIILE LNM LA BPN	8
8. INTERESUL PUBLIC	10
9. MANAGEMENTUL RISCURILOR	12

1. INFORMAȚIE GENERALĂ DESPRE S.A. „LOTERIA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI”

S.A. „Loteria Națională a Moldovei” (în continuare S.A. LNM) a fost fondată la 30.06.2011 în baza HG nr. 371 din 24.05.2011 ca Societate pe Acțiuni. Unicul acționar al Societății este Statul, cărui îi aparține 100% din acțiuni. A fost înregistrată la Camera de Înregistrare cu IDNO: 1011600023774, cu sediul mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu - Bodoni, 57/1, MD – 2005 (adresă actualizată).

Capitalul Social a fost format la constituirea Societății în mărime de 250.000 lei, cota statului 100%. La data din 29 iunie 2022 Adunarea Generală a Acționarilor a aprobat majorarea capitalului statutar în mărime de 600.000 lei în urma majorării valorii nominale a acțiunilor.

LNM a fost fondată în vederea administrării Loteriilor organizate de stat, iar ulterior LNM prin legea 291 din 16.12.2016 cu privire la organizarea și desfășurarea jocurilor de noroc, a devenit monopolist în domeniul jocurilor de noroc.

Acționarul își exercită dreptul de gestionar al Societății prin intermediul Consiliului Societății și Organul executiv.

Componența Consiliului Societății în perioada raportată a fost următoarea: Natalia Patrașcu, Vasile Bolduratu, Ion Gumene, Ana Miron, Natalia Vrabie, Valentina Chiper, Ion Cotruță.

2. INFORMAȚIE GENERALĂ DESPRE AFACEREA S.A. „LOTERIA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI”

În perioada de referință, S.A. „Loteria Națională a Moldovei” este unicul organizator al jocurilor de noroc din Republica Moldova, desfășurate în cadrul proiectului de parteneriat public – privat, care a demarat în aprilie 2018 și derulează în baza următoarelor două Contracte semnate:

- ✓ Contractul PPP nr. 1/09 din 23/04/2018 Contract de parteneriat public privat pentru dezvoltarea activităților Loteriei Naționale din sectorul loteriilor și pariurilor la competiții/evenimente sportive, inclusiv prin intermediul rețelelor de comunicații electronice, care a fost semnat de următoarele părți: din partea RM: APP și LNM; iar din partea investitorului: SRL „NGM Company” și „NGM SPC” Limited.;
- ✓ Contractul PPP nr. 2/09 din 23/04/2018 Contract de parteneriat public privat pentru dezvoltarea activităților Loteriei Naționale a Moldovei din sectorul automatelor de joc cu câștiguri bănești, inclusiv prin intermediul rețelelor de comunicații electronice, care a fost semnat de următoarele părți: din partea RM: APP a RM și LNM; iar din partea investitorului: „Novomatic Investment MLD” SRL și „Novo Gaming M Technologies GmbH”.

La semnarea Contractelor PPP se preconiza oferirea jucătorilor din Republica Moldova a următoarelor tipuri de jocuri de noroc:

A. Contractul PPP 1/09 :

a.2 Pariuri pe rezultatele competițiilor/evenimentelor sportive (land based).

a.3 Loterie momentană (land based)

a.4 Loterie Cifrică și/sau Clasică (land based)

a.5.1 Loterii care se organizează și se desfășoară on-line

a.5.2 Pariuri care se organizează și se desfășoară on-line

B. Contractul PPP 2/09:

b.2 Jocuri de noroc la aparate de joc (land based)

b.3 Jocuri de noroc On-line cu risc social ridicat

3. OBIECTIVELE S.A. „LOTERIA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI”

S.A. „Loteria Națională a Moldova”, în calitate de Societate pe Acțiuni cu pachetul integral de stat și monopolist desemnat prin Legea nr. 291/2016, administrează și implementează proiectele publice-private în domeniul jocurilor de noroc (în continuare Proiectele PPP) are următoarele obiective:

1. Crearea unei surse semnificative de venituri pentru Bugetul Național Public;
2. Crearea unui mecanism eficient și eficace de raportare a activităților de implementare a proiectelor PPP;
3. Transparentizarea activităților efectuate de administrația LNM în vederea atingerii obiectivelor inițiale ale Proiectelor PPP;
4. Implementarea unei strategii de schimbare a imaginii jocurilor de noroc din Republica Moldova la general și LNM în particular;
5. Responsabilizarea factorilor de decizie care au influență directă sau tangențială asupra Proiectelor PPP, deoarece eforturile comune ne pot aduce performanțe.

4. OBIECTIVELE PROIECTULUI PPP ȘI BENEFICIILE PRECONIZATE

Hotărârile de Guvern nr. 237 din 25.04.2017 și nr. 639 din 14.08.2017 stipulează realizarea următoarelor obiective strategice puse în fața Proiectului de Parteneriat public-privat în domeniul jocurilor de noroc:

1. Majorarea încasărilor la bugetul public
2. Dezvoltarea unei afaceri fezabile, generatoare de profit a SA „Loteria Națională a Moldovei”, cu stabilirea unor condiții riguroase de activitate în concordanță cu prevederile legale
3. Modernizarea și extinderea activităților din domeniul jocurilor de noroc prin atragerea investițiilor private, a celor mai bune practici și know-how
4. Reducerea riscurilor sociale legate de activitatea din domeniu

Realizarea acestor obiective va asigura atingerea următoarelor scopuri legate de proiectul de parteneriat public – privat în domeniul jocurilor de noroc:

1. Atragerea investițiilor, celor mai bune practici, know-how,
2. Reducerea riscurilor sociale legate de activitatea din domeniu
3. Majorarea încasărilor la buget;
4. Instituirea unui sistem de control și monitorizare a jocurilor de noroc;
5. Prevenirea și combaterea jocurilor de noroc neautorizate;
6. Diminuarea evaziunii fiscale;
7. Protejarea interesului public general și prevenirea dependenței de jocurile de noroc
8. protecția consumatorilor în general și a tinerilor în special, cu vârstă de până la 21 ani;
9. Organizarea și desfășurării a activităților Loteriei Naționale a Moldovei
10. Construcția unei afaceri fezabile, generatoare de profit în concordanță cu prevederile legale.

Odată cu lansarea Proiectului PPP s-a preconizat realizarea următoarelor **beneficii directe**:

- ✓ obținerea unui venit substanțial în bugetul de stat, sub formă de dividende achitate de LNM;
- ✓ obținerea unui venit în bugetul de stat, sub formă de impozit pe venit achitate de Loteria Națională a Moldovei și Partenerul privat în mediu.

Beneficii Indirecte:

- ✓ atragerea investițiilor în domeniul jocurilor de noroc;
- ✓ contribuții la PIB prin dezvoltarea sectorului loteriilor și pariurilor, de către Loteria Națională a Moldovei;

- ✓ contribuții la PIB prin dezvoltarea sectorului automatelor de joc de către Loteria Națională a Moldovei;
- ✓ crearea a circa 680 locuri de muncă noi;
- ✓ crearea unui sistem IT, precum și investiții în echipament IT, privind mijloacele de joc specifice realizate și suma câștigurilor achitate, și alte informații financiar operaționale pentru a fi transmise Serviciului Fiscal de Stat prin sistemul de monitorizare on-line de stat, pentru asigurarea plății impozitelor;
- ✓ crearea unui sistem IT, precum și investiții în echipament IT, care va prevedea monitorizarea jucătorilor, pentru neadmiterea jucătorilor cu vârstă de până la 21 ani.

Beneficiar	Beneficii
Statul Republica Moldova	✓ Reducerii riscurilor sociale legate de activitatea din domeniu ✓ Obținerea unui venit în bugetul de stat, sub formă de dividende achitate de Loteria Națională a Moldovei și impozit pe venit din câștiguri; ✓ Un sistem de control și monitorizare riguroasă a jocurilor de noroc; ✓ Diminuarea evaziunii fiscale ✓ Obținerea unui venit în bugetul de stat, sub formă de impozit pe venit achitate de Loteria Națională a Moldovei și Partenerul privat; ✓ Responsabilizarea agenților economici din domeniu prin stabilirea unor condiții mai stricte de activitate/de realizare a PPP
Loteria Națională a Moldovei	✓ Construcția unei afaceri fezabile, generatoare de profit în strictă concordanță cu prevederile legale; ✓ Dezvoltarea activităților din domeniu prin atragerea investițiilor, celor mai bune practici, know-how. ✓ Organizarea activităților din domeniul jocurilor de noroc de către monopolul de stat în cadrul unui contract PPP
Partenerul privat	✓ Alternativă profitabilă de investire pe termen lung; ✓ Promovarea companiei pe piața locală; ✓ Îmbunătățirea imaginii ca o companie responsabilă social, datorită implicării în proiecte și activități de interes public major; ✓ Prestigiul conferit de calitatea de partener al unei autorități a administrației publice; ✓ Experiență valoroasă în colaborarea cu administrația publică și implicarea în proiecte PPP.
Societatea civilă	✓ Protejarea interesului public general și prevenirea dependenței de jocurile de noroc și protecția consumatorilor în general și a tinerilor în special, cu vârstă de până la 21 ani;

SA "Loteria Națională a Moldovei", în calitate de monopolist pe piața jocurilor de noroc implementează politica de stat în domeniului jocurilor de noroc, care se bazează pe următoarele principii:

- a) protecția drepturilor, intereselor legitime, vieții și sănătății cetățenilor;
- b) asigurarea condițiilor de participare la jocul de noroc unice pentru toți jucătorii și a respectării acestora de către participanți;
- c) asigurarea echității și obiectivității la desfășurarea activității în domeniul jocurilor de noroc;
- d) asigurarea imposibilității influențării din exterior asupra rezultatelor jocului de noroc.

5. INDICATORI NON-FINANCIARI DE PERFORMANȚĂ

Implementarea Contractului de parteneriat public-privat, nr. 1/09 din 23 aprilie 2018, pentru dezvoltarea activităților Loteriei Naționale a Moldovei din sectorul loteriilor și pariurilor la competiții/evenimente sportive, inclusiv prin intermediul rețelelor de comunicații electronice.

În vederea implementării prevederilor contractului nr.1/09 din 23 aprilie 2018, în perioada anului 2024, au fost coordonate diferite tipuri de bilete, reguli și ediții noi de bilete,

Implementarea Contractului de parteneriat public-privat, nr. 2/09 din 23 aprilie 2018, pentru dezvoltarea activităților Loteriei Naționale a Moldovei din sectorul automatelor de joc cu câștiguri bănești, inclusiv prin intermediul rețelelor de comunicații electronice.

În rezultatul măsurilor întreprinse de administrația LNM în decursul anului 2024, rezultatele pozitive atinse pe acest program sunt urmările implementării cu succes a Sistemului de monitorizare a performanței sălilor.

În prezent, în sectorul Automatelor de joc activează **15 Săli cu Automate de Joc**, cu un număr total de **600 aparate de joc**.

Anul 2024 a fost marcat de inițierea și dezvoltarea proiectului Casino Online, Programul 2 în cadrul proiectului de PPP conform Contractului de parteneriat public-privat, nr. 2/09 din 23 aprilie 2018.

6. SITUAȚIA FINANCIARĂ ȘI INDICATORII DE PERFORMANȚĂ

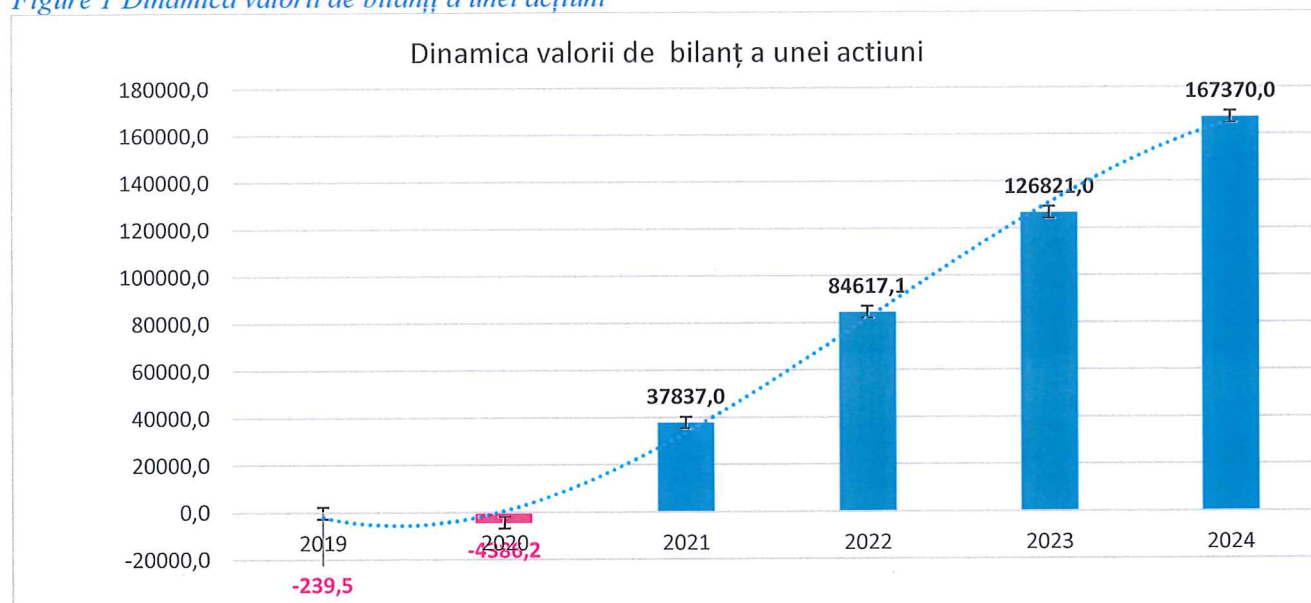
6.1 Valoarea capitalului propriu

la 01.01.2024: + 317 051 809 lei

la 31.12.2024: + 418 425 742 lei

6.2 Valoarea de bilanț a unei acțiuni a Societății

Figure 1 Dinamica valorii de bilanț a unei acțiuni

Astfel, valoarea nominală a unei acțiuni la momentul fondării Societății pe Acțiuni în valoare de 100 lei, în decursul perioadei 2012-2017, la momentul demarării PPP a scăzut până la valoarea de **90 lei**. După lansarea Proiectului PPP, mai ales ca rezultat al schimbărilor în politici operate în administrarea LNM în anii 2020-2023, s-a realizat o creștere exponențială în anul 2024 a valorii de bilanț a unei acțiuni, la finele anului 2024 cifrându-se cu **+ 167 370 lei** pentru o acțiune.

Generalizând cele expuse mai sus putem conchide că, investiția din anul 2012 a Guvernului RM în fondarea afacerii Societății pe Acțiuni ”Loteria Națională a Moldovei” în valoare totală de **15.723 €¹**, în rezultatul implementării politicilor de management focusate exclusiv pe realizarea obiectivelor Guvernului, actualmente poate fi estimată la valoarea de bilanț al Capitalului Propriu, cifrându-se cu suma de **21 353 117 €²**.

6.3 Datoriile financiare, comerciale și calculate

Table 1 Datorii financiare, comerciale și calculate

	Începutul anului 2024	Sfârșitul anului 2024
Total datorii pe termen lung		
Total datorii curente, inclusiv	77 904 964	98 495 465
Împrumuturi pe termen scurt		
Datorii comerciale curente	255 156	483 129
Datorii față de părțile afiliate	2 289 405	3 437 243
Datorii față de personal	2 062 440	2 935 109
Datorii privind asigurările sociale și medicale	483 703	702 823
Datorii față de buget	25 503 721	26 669 026
Alte datorii curente (în special Fondul/Câștig)	47 310 539	63 015 167

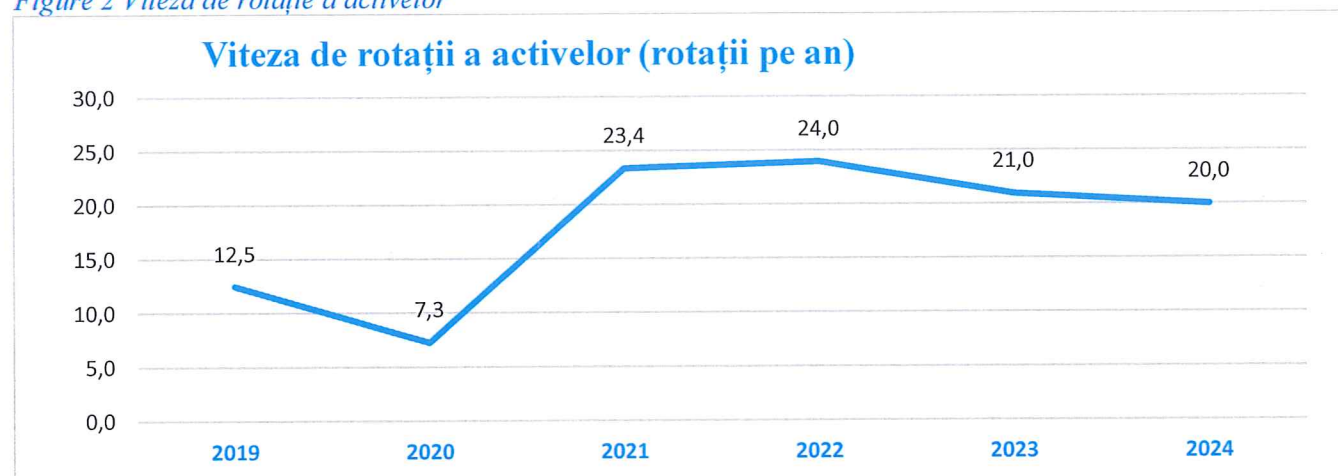
6.4 Activele S.A. LNM

Table 2 Activele S.A. LNM

	Începutul anului 2024	Sfârșitul anului 2024
Mijloace fixe	3 605 251	3 514 514
Obiecte de mică valoare și scurtă durată	1 571 564	1 535 579
Alte creanțe curente	54 050 029	56 364 333
Numerar în casierie și la conturi curente	183 043 612	162 483 198
Investiții financiare curente în părți neafiliate	150 000 000	201 111 108

6.5 Viteza de rotație a activelor

Figure 2 Viteza de rotație a activelor

¹ Conform cursului BNM din iunie 2012

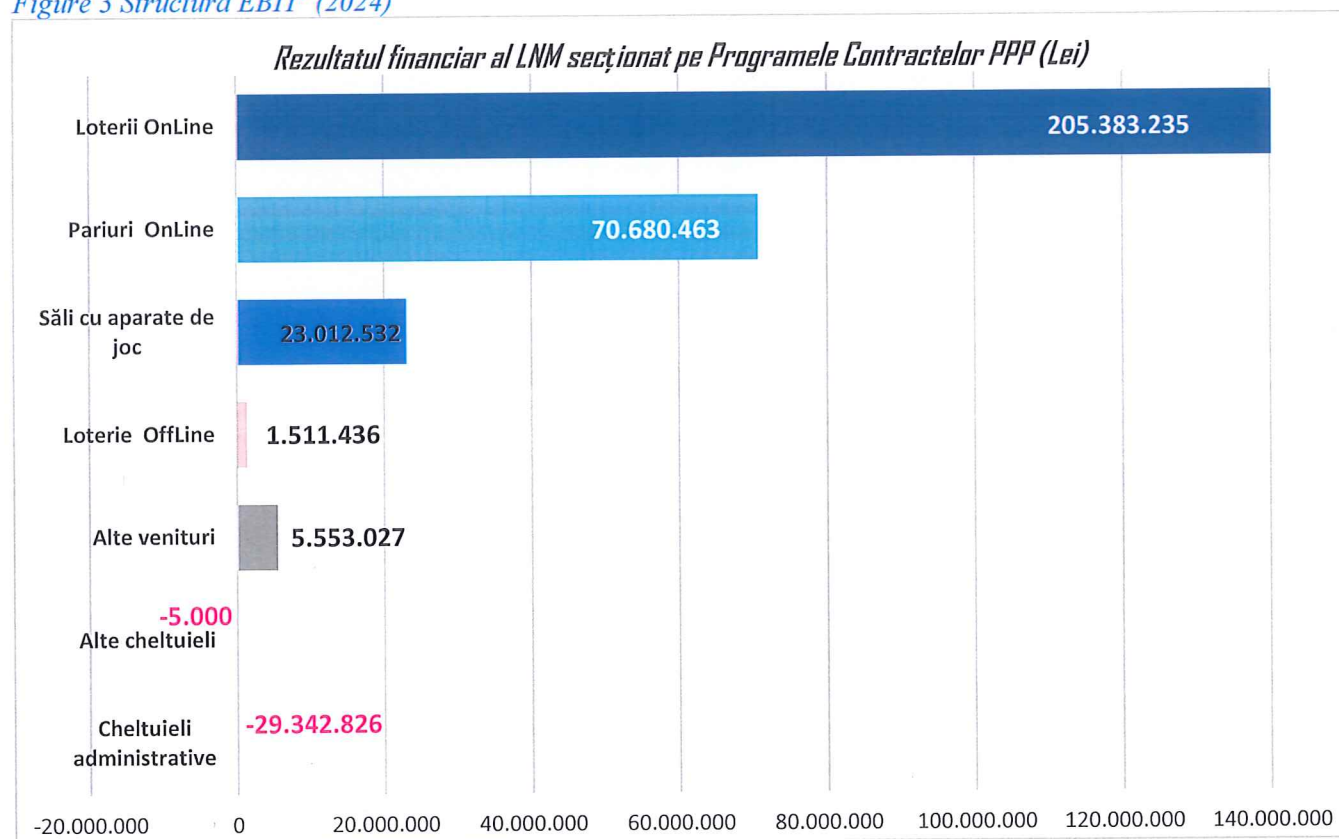
² Cursul BNM pentru un Euro în aprilie 2024 constituia 19,5955 MDL

6.6 Rezultate financiare

Table 3 Rezultatul financiar PE PRODUS în anul 2024

Loterii Online	+	205 383 235 LEI
Pariuri Online	+	70 680 463 LEI
Loterie momentană	+	1 511 436 LEI
Săli cu aparate de joc	+	23 012 532 LEI
Alte venituri	+	5 553 027 LEI
Cheltuieli administrative	-	29 342 826 LEI
Alte cheltuieli	-	5000 LEI
EBIT³ (Profit până la Impozitare)		276 792 867 LEI

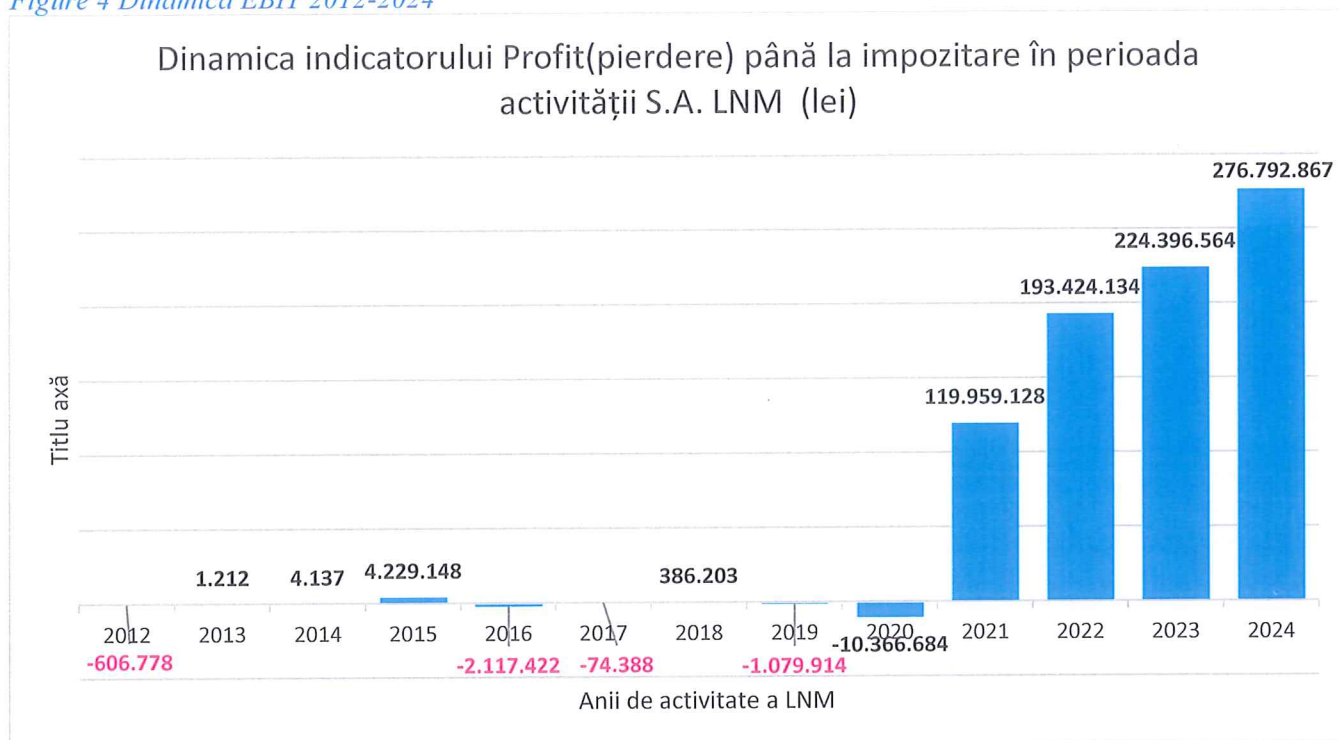
Figure 3 Structura EBIT³ (2024)

Pentru a consemna însemnătatea acestui rezultat pentru acționar, prezentăm mai jos mai abordarea lui în dinamică, pentru perioada de la momentul fondării Societății din anul 2012:

³ Preventiv calculat conform prevederilor legislației de rigoare și Politicii de Contabilitate a Societății

Figure 4 Dinamica EBIT 2012-2024

Analiza Rezultatului financiar obținut în anul 2024, dinamica lui în întreaga perioadă de activitate a Societății, denotă următoarele:

- Creșterea semnificativă a rezultatului financiar obținut în anul 2024 (cca 276 mln lei) comparativ cu anul precedent (193 mln lei) este generat în primul rând de modificarea politicilor de administrare a LNM în anul 2020 și asigurarea continuității lor din anii 2021-2024;
- Rezultatul financiar obținut în anul 2024 este net superior față un an mediu de activitate în perioada anterioară;
- Rezultatul financiar obținut în anul 2024 net este mai mare decât suma tuturor profiturilor obținute pe toți anii precedenți;
- Rezultatul financiar realizat în anul 2024 reprezintă o certitudine convingătoare pentru o dezvoltare ascendentă a Afacerii LNM și asigurarea unei surse semnificative pentru Bugetul Republicii Moldova pe fondul prestării jocurilor de noroc calitative, moderne, transparente și monitorizate, fiscalizate și legale.

7. CONTRIBUȚIILE LNM LA BPN

E de remarcat că în decursul a celor 14 ani de activitate (de la momentul fondării și până în prezent), LNM a realizat așteptările acționarului (Statul) de a deveni o sursă semnificativă pentru buget.

Aceasta a fost generată de schimbările realizate în anii 2020-2024 în administrarea afacerii LNM la general, și Proiectului PPP la particular. Un alt factor cu impact decisiv în această realizare este reorientarea politicilor de administrare a LNM, și în special a Proiectului PPP exclusiv la obiectivele Guvernului Republicii Moldova trasate la etapa lansării Proiectului de parteneriat public-privat.

Astfel în anul 2024 **a demonstrat** devenirea S.A. LNM a unei **surse semnificative** de venituri pentru BPN, precum planifica inițial Ministerul Finanțelor în anul 2011, fondând această Societate pe Acțiuni.

Figure 5 Creșterea exponențială a contribuțiilor la BPN (2012-2024) (lei)

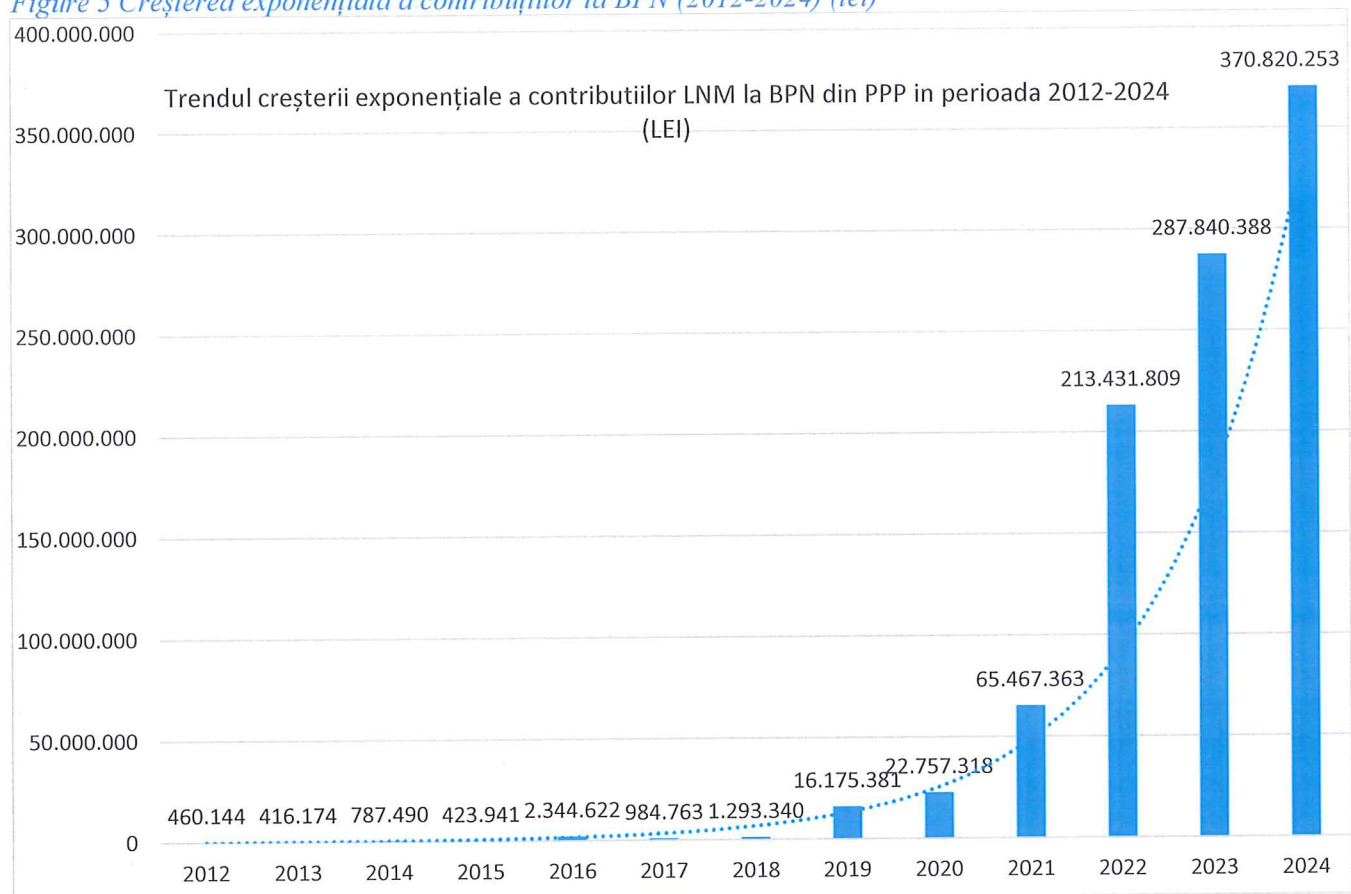

Figure 6 Contribuțiile la BPN în perioada derulării Proiectului PPP (2019-2024)

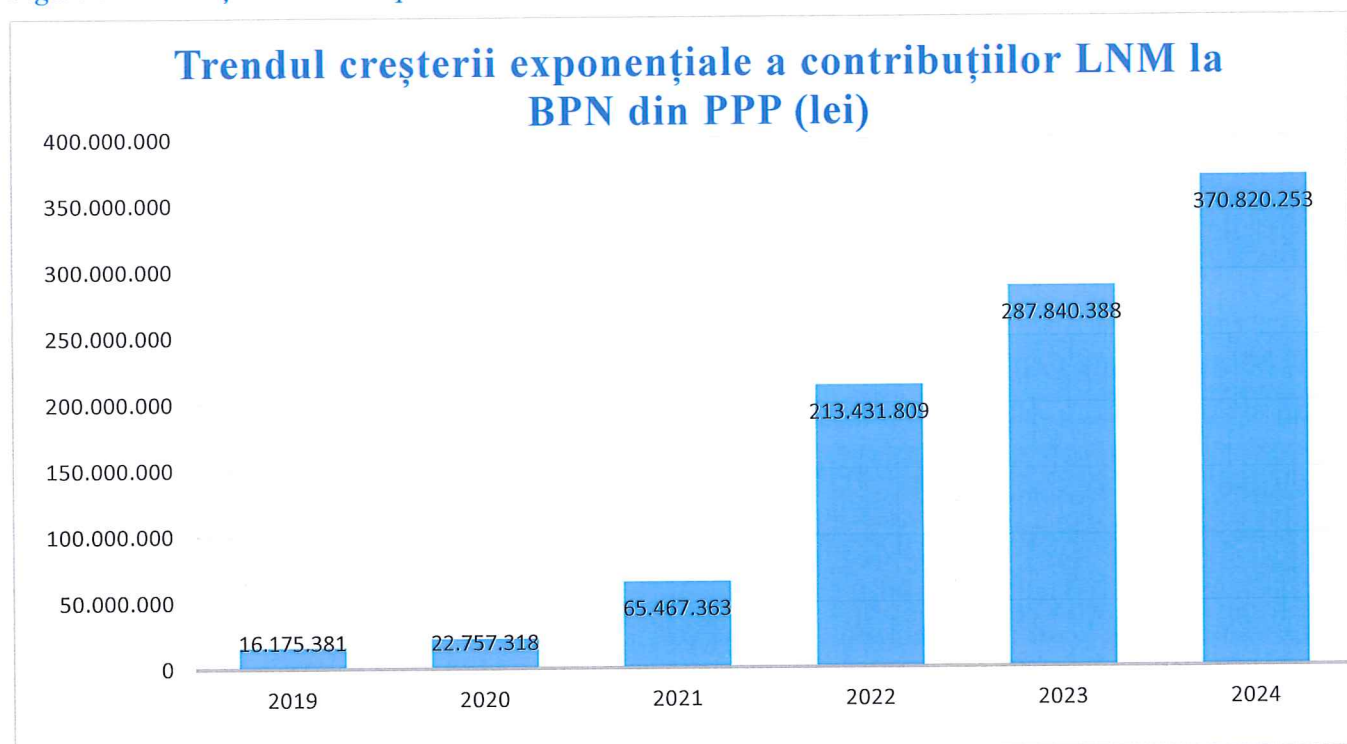

Table 4 Dinamica defalcărilor la BPN în perioada anilor 2021-2024 (lei)

		2021	2022	2023	2024
1	12% din câștigurile JN (Săli Automate) (18% din 2022)	11 294 726,00	15 954 309,00	19 059 434,00	18297675,00
2	12% din câștigurile JN (Loteria si pariuri) (18% din 2022)	39 942 736,00	93 341 090,00	117 557 517,00	133 091 724,00
3	Impozit pe venit din salariu	1 410 367,00	1 766 082,00	2 364 638,00	3 868 036,00
4	Contribuții de asigurări sociale	4 185 651,00	5 031 387,00	6 634 858,00	10 086 167,00
5	Prime de asigurare de asistență medicală	1 544 433,00	1 886 666,00	2 372 744,00	3 611 283,00
6	Taxa de organizare a licitațiilor și loteriilor (0.1%,0,25%,0,3%, 0,27%)	1 897 416,00	4 135 280,00	18 398 231,00	24 366 528,00
7	Taxa pentru amenajarea teritoriului	21 540,00	21 061,00	22 590,00	25 073,00
8	Taxa pentru folosirea drumurilor	6 733,00	5 550,00	8 446,00	8 448,00
9	Dividende	0,00	52 779 564,00	85 130 612,00	138 290 090,00
10	Impozit pe venit din activitatea de întreprinzător	900 000,00	33 500 000,00	29 900 000,00	32 500 000,00
11	TVA (import servicii)		35 749,00	39 064,00	536,00
12	Impozit reținut la sursa de plată (10% chirie)	264 282,00	119 945,00	118 045,00	124 447,00
13	Taxa pentru unități comerciale	3 988 526,00	4 846 466,00	6 208 260,00	6 544 608,00
14	Alte	10 953,00	8 660,00	25 949,00	5 638,00
	TOTAL	65 467 363,00	213 431 809,00	287 840 388,00	370 820 253,00

Consemnăm că impozitele și taxele **directe** prevalează în totalul contribuțiilor defalcate de LNM. Pentru taxele directe e caracteristic faptul ca acestea se stabilesc nominal în sarcina unor persoane fizice sau juridice, în funcție de veniturile și câștigurile la jocurile de noroc, pe baza cotelor de impozit prevăzute în legislația de rigoare.

Întrucât obligațiile fiscale directe sunt nominative, reglementate în funcție de natura sa și mărimea venitului sau câștigurilor, au termene de plata stabilite și cunoscute în prealabil, în practica economică modernă, ele sunt preferabil celor indirecte din motiv că sunt mai avantajoase.

Considerăm că impozitele și defalcările obligatorii directe sunt mai necesare dar și mai echitabile și deci, mai de preferat decât taxele indirecte, întrucât pot fi considerate un factor stabilizator și stimulator financiar care tinde să atenueze până la un anumit punct orice fluctuație care afectează economia națională. Ele reprezintă pârgăria de influențare a activității economice, mai ales în domeniul recreativ al Economiei Naționale, capabile să stimuleze conformarea cetățenilor la prevederile legale.

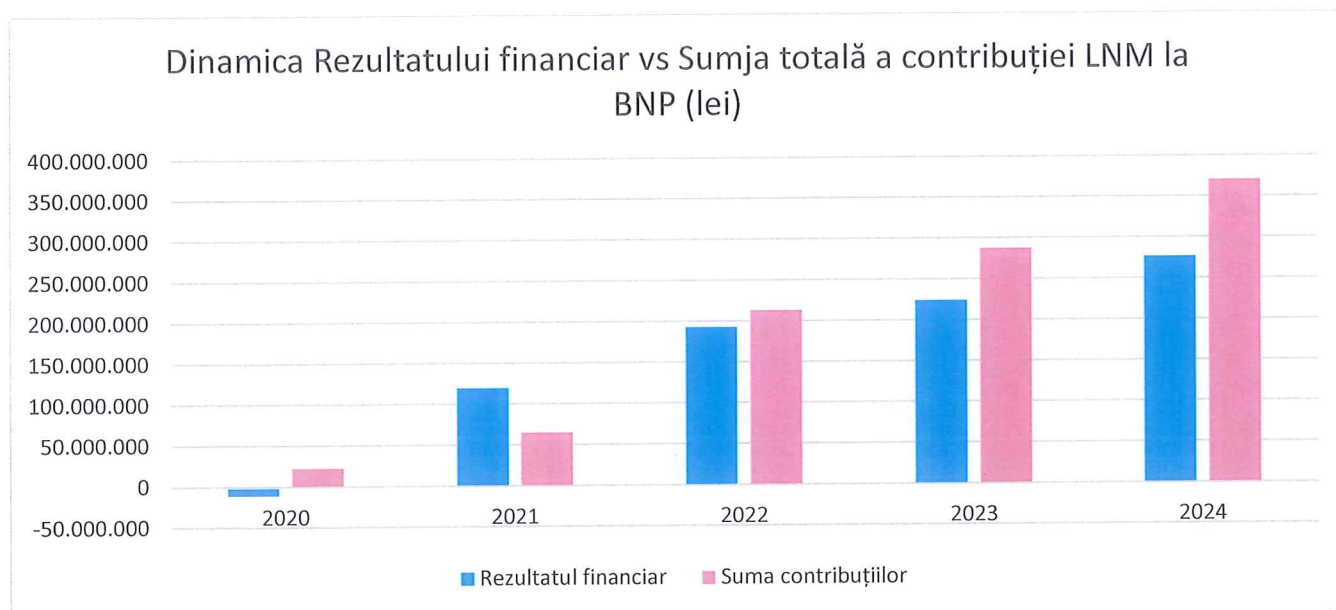
Actuala ”taxare la sursă” a câștigurilor jucătorilor este un factor generator pentru societate care nu este lipsit de interes pentru stat și se prezintă o anumită utilitate (avantaj) în plan administrativ.

În țările dezvoltate, de regula aportul impozitelor indirecte la formarea veniturilor Statului este mai mic decât cel al impozitelor directe și al contribuțiilor pentru asigurările sociale luate împreună.

8. INTERESUL PUBLIC

Pentru a sensibiliza importanța Afacerii LNM pentru Acționar prezentăm mai jos coraportul dintre indicatorii ce consemnează *Interesul public*: Rezultatul financiar al Societății vis-a-vis de Suma totală a defalcărilor anuale la BPN:

Figure 7 Dinamica Rezultatului financiar vs Suma totală a contribuției (2020-2024)

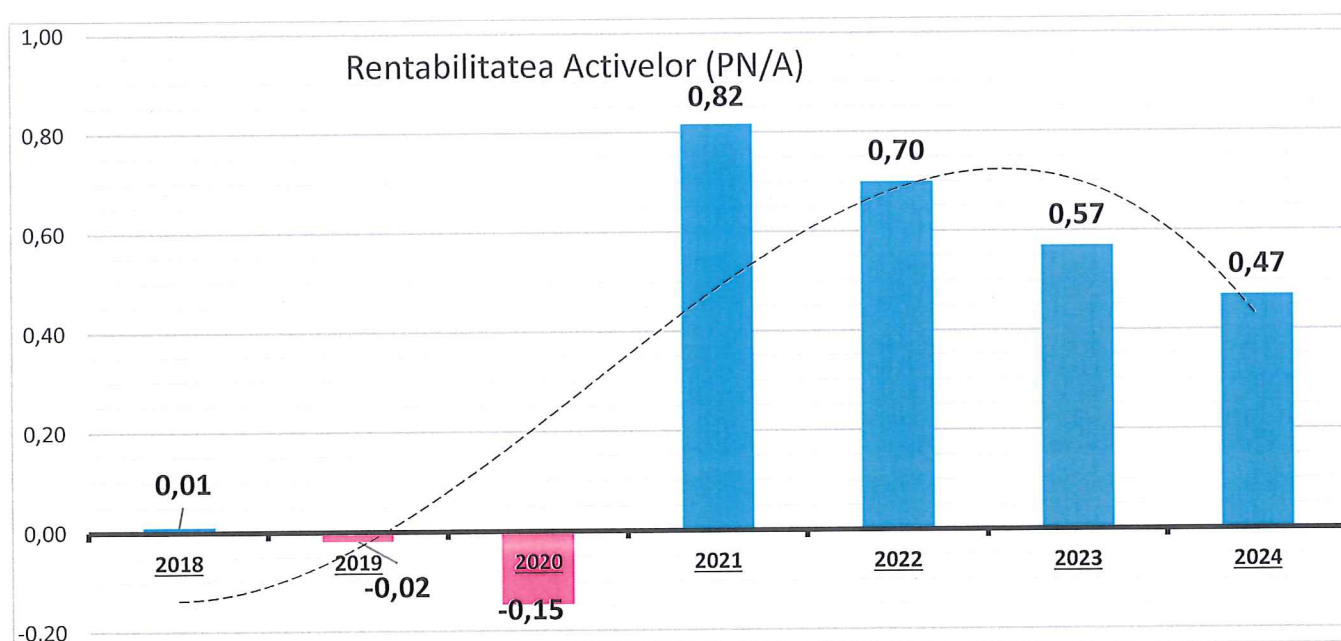

Generalizând cele prezentate mai sus, putem constata că, în rezultatul măsurilor întreprinse în anii 2020-2024 și reorientarea administrării LNM exclusiv la obiectivele trasate de Guvern, **Indicatorul valoric al Interesului public în Afacerea LNM** pentru anul 2024 constituie cca **647.6 mln lei**.

Este de remarcat că cel mai relevant indicator de apreciere a Performanței politicilor aplicate de Executivul Societății constituie nivelul și dinamica **Rentabilității Activelor**⁴. Astfel, beneficiul Statului în calitate de Acționar constituie 0,47 lei la 1 leu Active TOTALE al Societății cu capital integral al statului.

Utilitatea acestui indicator pentru Acționar vizează evaluarea Eficienței Managementului Societății, măsurată prin impactul strategiilor și politicilor aplicate de Executiv asupra Profitul net care, în ultima instanță, poate fi monetizat prin dividende achitate statului și/sau dezvoltarea de proiecte noi.

Figure 8 Rentabilitatea activelor

⁴ ROA - Return on Assets

Trendul rentabilității activelor în perioada Proiectului de parteneriat public – privat permite să remarcăm scăderea drastică a rentabilității activelor în anii 2019-2020 – perioada riscului de faliment al Societății⁵, urmată de o asanare substanțială a situației financiare și înlăturării riscului de faliment în anul 2021;

Nivelul Rentabilității Activelor totale atins în anul 2024 de **0,47** puncte permite plasarea actualului model al Afacerii LNM, alături de proiectele și companiile înalt profitabile, tehnologizate, cu trăsături de HYIP⁶ și HI-TECH, de regulă din sfera IT și/sau Comunicațiilor.

9. MANAGEMENTUL RISCURILOR

Managementul riscului reprezintă un element al sistemului de control intern, cu ajutorul căruia sunt descoperite riscurile semnificative în scopul menținerii acestora la un nivel acceptabil, având în vedere că orice întreprindere care activează, este supusă riscului.

O componentă decisivă în Managementul Riscurilor este implementarea, în conformitate cu Planul integrat de dezvoltare instituțională și transformare digitală 2023-2025 a ISO 31000 "Managementul riscurilor" și cerficarea conformității Societății la acest Standard.

Cu titlu de informare, expunem mai jos principalele riscuri și principalele teze legate de administrarea riscurilor, după cum urmează:

- a. *Riscul pur sau riscul "asiguratoriu"* - riscul privind executarea unor anumitor obligațiuni contractuale, care pot cauza prejudicii sau pierderi materiale în cazul nerespectării acestora;
- b. *Riscul proiectelor* – reprezintă riscul cu estimările, iar dacă estimările nu sunt corecte, atunci nici riscul nu este corect cuantificat, fapt ce duce la probleme majore în derularea proiectului.
- c. *Riscul operațional* – riscul apare atunci când un anumit eveniment afectează derularea activității unei subdiviziuni ale întreprinderii sau unul din genurile principale de activitate ale acesteia.
- d. *Riscul tehnologic* – aplicarea noilor tehnologii pentru îndeplinirea activităților principale ale întreprinderii presupune riscuri în utilizarea lor datorită incertitudinii atingerii scopurilor pentru care au fost proiectate.
- e. *Riscul politic* – se referă la situațiile în care un factor de decizie este constrâns de factori politici. În cadrul întreprinderii riscul politic se referă la problemele generate de politicile și regulamentele interne ale acesteia.

Pe lângă riscurile sus menționate, acestea pot fi clasificate și după proveniența sa:

- f. Surse externe – riscuri, care reprezintă rezultatul unor evenimente din afara organizației. Acestea nu pot fi controlate, deoarece ele nu depind de activitatea internă a întreprinderii.
- g. Surse interne - rezultatul unor evenimente din interiorul Societății. Aceste surse de risc pot fi controlate. Aici se pot distinge riscurile tehnologice, riscurile forței de muncă, sau riscurile asociate managementului întreprinderii. Asemenea riscuri pot fi prevenite prin simpla eliminare a surselor care le produc, lucru posibil datorită faptului că sunt generate de activitatea organizației, deci provin din interiorul acesteia.

⁵ Stare de alarmă de insolvență a fost constatată și în rezultatul analizelor financiare speciale efectuate anterior care remarcă ALERTĂ DE FALIMENT în anii 2019-2020 ca **Iminent, Real și Inevitabil** pentru toate trei modele (Altman, Taffler-Tishou și Conan – Holder)

⁶ HYIP (High Yield Investment Program) - programe investiționale speculative cu o rentabilitate foarte înaltă, de peste 100% pe an.

Managementul riscului este un proces ciclic, care presupune parcurgerea a 5 etape de lucru, și anume:

1. Planificarea riscului;
2. Identificarea riscului;
3. Analiza riscului (cantitativă și calitativă);
4. Stabilirea strategiilor de abordare a riscului;
5. Monitorizarea și controlul riscului.

Cu respect,

Director general

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, stylized loop followed by a series of horizontal strokes and a final diagonal stroke.

Vadim DERMENJI